

gem desiderabat, nunc vero cum presentem regem habent, illum repellunt; sic plerumque accidit hominibus, ut non habita desiderant, habita detestentur, ut hic advertit Abulens. q. 24. confirmans ex illo Aristot. 9. Ethic. Quod ea que non cognoscimus veneramus, cum vero agnoscimus, despiciamus. De quo vide multa tom. 5. in Evang. lib. 7. cap. 16. n. 25. 26. & 27. & lib. 8. cap. 8. n. 25. & etiam hic infra in hoc libro.

QUESTIO II.

Quare Christus Dominus venit ad discipulos suos quarta noctis vigilia, qui videntes turbantur existimantes esse phantasma?

7. Textus. **A**it noster Evangelista hoc cap. 14. n. 24. Navicula autem in medio maris jactabatur fluctibus; erat enim contrarius ventus: quarta autem vigilia noctis venit ad eos ambulans super mare, qui videntes turbati sunt, dicentes quia phantasma est, quod est explicatum citato c. 34. q. 6. & 7. & in expositione. Nunc adde. 8. E primò quæro, quare suis discipulis gravissimo naufragio periclitantibus, taudia Christus opitulacionem distulit: Quarta vigilia noctis, id est, ultima noctis vigilia, venit ad eos, diurnam prece ejus opem implorantes. Perbellè D. Chryl. homil. 31. in Matth. ita ait: Totâ autem nocte dimittis eos fluctuari, erigens cor eorum post timorem, in majus sui desiderium immittens, eos erudiens non cito solutionem inquirere adventantium malorum. Multa præclatè docet Chryl. ad multam usque noctem discipulos periclitari dissimulat, ut periculosa tempestatis magisterio eruditi, & cor ad ejus desiderii auxilium erigant, ad ipsamque confugiant: Erigens eorum cor post timorem, in majus sui desiderium immittens: & expetitum auxilium non cito adest, ut exerceatur fides, animus in malis firmus habeatur: erudiens eos, non cito solutionis inquirere adventantium malorum. Ut communiter notatur à Sanctis Patribus de Chanana, Matth. 15. n. 15. & quia dilatum donum gratius habetur, de quo multa verbo Beneficium. 9. Secundo quæro. Si Christus venerat ambulans super mare ad discipulorum auxilium, qui maximè fluctibus jactabantur, ad quid permisit, ut nova turbatio in eos irrueret, de ejus visione; & videntes eum ambulare super mare, turbati sunt: tempestivè Chryl. post proximè citata verba, homil. 51. in Matth. sic subdit: Semper hoc Dominus facit, cum soluturus sit mala aliqua, difficilia, terribilia inducit; quia enim non est longo tempore tentari, cum finiendi sunt agones iustorum, volens amplius eos lucrari, auget eorum certamina: quod & in Abraham fecit, ultimum certamen tentationum filii ponens. Discipuli periculo naufragii urgente, maximè afflicti erant in mari; veniente Domino super pelagum ex ejus visu turbantur. Ecce turbatio super turbacionem: cum soluturus sit mala aliqua, difficilia, terribilia inducit. Ut patientia,

Abulens. Aristot.

D. Chryl.

Labores ducuntur ad Christum.

D. Chryl.

Post multa mala grave nuntiat felicitatem.

ac sufferentia meritum augeatur; Voies eos amplius lucrari: Abrahamus per totam vitam multas sustinuit tentaciones, ut apud Ur Chaldeorum inter ignes pro confessione Dei veri, Genes. 11. n. 31. Dum mandatur exire de terra sua, & cognatione sua, Genes. 12. n. 1. In Ægypto, dum Sara uxor ejus sublata est in domum Pharaonis. Genes. 12. n. 15. In Geratis Abimelech rex Saram tenuit in domum suam, Genes. 20. num. 2. sustinetque contentiones inter Saram, & Agar, Genes. 16. n. 5. Tandem ultimam omnium tribulationum gravissimam tentacionem: Tolle filium tuum, quem diligit Isaac, Genes. 22. n. 2. cum finienda sunt tentaciones, tunc omnium gravissima orget, cum finiendi sunt agones iustorum, volens amplius eos lucrari, auget eorum certamina, quod & in Abraham fecit, ultimum certamen tentationum filii ponens. Ultimum Abraham certamen filii immolatio.

10. Tertio quæro: Quare Christum ambulans super mare discipuli videntes turbati sunt, dicentes: quia phantasma est? de quo varias dedi rationes citato cap. 34. in Expositione ex Hugone Cardinali, & q. 6. & 7. Nunc adde, quod discipuli modò erant graviter perturbati, ac anxii, & inde placidi, ac suavis facies Jesu videbatur eis horribilis, ac tremenda. Meticulosi hominibus, omnia videntur horrenda, ac tremenda. Missi exploratores à Moise ad lustrandam promissionis terram, revertentes omnia illius plagæ valde terribilia testantur. Ibi Urbes magnæ ac cælium usque munita, Deut. 1. num. 28. Ibi vidimus monstra quedam filiorum Enac de genere giganteo: quibus comparati, quasi locuste viabatur, Numer. 13. n. 34. Quæ omnia hyperbolice & cum mendacio erant dicta, ut Josephus, & omnes Expositores notant; nec enim civitatem muri usque ad cælum elevabantur, nec habitatores omnium fortissimi, nec tanta statura, cui comparati essent Israëlita locustæ; nam Israëlita bonæ staturæ erant. At meticulosi, ac pusillanimes hominibus, quæ mediocria erant, in summo ad pericula incutienda apparebant. Abulens ad cap. 13. Numer. q. 33. Hæc dicuntur timore exploratorum ipsorum, timentibus enim omnia videntur majora, & pejora, quam sint.

11. Postquam Cain commisit suum fratricidium, à Deoque pro tam grandi crimine argutus est, ait ipse ad Deum: Omnis igitur qui invenerit me, occidet me, Genes. 4. num. 14. Unde iste homo potuit in talem cogitationem venire? nam omnes, qui erant in mundo, vel erant ejus parentes, fratres, vel consocii. Quomodo ergo sibi persuadet, quod à quocumque fuerit inventus, ab eo interficietur? Cain ex suo grandi crimine, ex penaque imposita à Deo, tanto timore conturbatus est, ut apud se statuerit, quod quicumque ei factus fuisset obviam, quamvis sanguine conjunctissimus, stricto gladio eum ad mortem peteret. D. Basil. homil. habita Lacyl. sic ait: His curis avari animus conficitur; canis latrat, dives furem esse arbitrat; mus strepitum edit, divitiis cor metu subsilit, omnia metuit, omnia suspicatur; filios crescentes, tanquam insidiatores cernit, quod videlicet eorum etas successionem urgeat. Quilibet peccator semper magno timore tenetur.

12. Hinc rectè de peccatore ait Job 1; num. 11. Sonitus terroris semper in auribus illius, & cum

12.

12.

Metuenti- pax sit, ille semper insidias suspicatur. Non cre- bus nulla dit, quod reverit passu de tenebris ad lucem, circumspiciens undique gladius. ait noster D. Cyrill. Alexandr. lib. 11. in Joan. cap. 32. Magna quadam res conscientia certè stimulus est, qui quando perperam aliquid agimus, etiam nullo presente, ingenti nos metu exagitat.

Agnovit Petrus quid esset a se, quid à Deo.

Matth. 14. Joan. 11. Obediencia magna mirabilia operatur, & omnia pericula vincit.

QUESTIO III.

Quare tam generosè ad Christi vocem Petrus descendit de navicula, & ambulabat super mare?

13. Scribit Evangelista hoc cap. 27. 28. quod Christus locutus est suis discipulis, dicens: Habete fiduciam: Ego sum, nolite timere. Respondens autem Petrus dixit: Domine, si tu es, jube me ad te venire super aquas: at ipse ait, veni, & descendens Petrus ambulabat super aquas, ut veniret ad JESUM. Quod est explicatum tom. 3. cita to cap. 34. q. 8. & 9. In quo ostenditur non timoris vox, sed præclarus fidei index, & pia quædam eximia religionis audacia. Agnovitque quid sibi esset à te, quid à Domino, cujus imperio se credidit posse, quod infirmitas non valeret humana, super undas ambulare. Ad questionem:

14. Primò: D. Chryl. in Catena, expendens verba Petri & Si tu es, jube me ad te venire: sic ait: Tu præcipe; & illico solidabitur unda, & leve fiet corpus, quod per se grave est. Non dixit, Ora, deprecare, sed jube. Sciebat Petrus, quod ante miracula edenda, Christus D. Patrem exorabat, ut factum est in multiplicatione panum. Aspiciens in cælum benedixit. Matth. 14. n. 19. ibi Chryl. Invocans eum ad ea que fiebant: sicque cum Lazarus suscitatur. Joan. 11. n. 41. Cur ergo Petrus ad mare calcandum, non preces, sed Domini præceptum exoptat? Ad obedientiam asylum festinat Petrus, sciebat enim optimè ipse orationis vires, & quod oratio impetrat, obedientia non denegatur. Ubi enim obedientia intervenit, ipsa per se sufficiens est ad multa mirabilia perpetranda, ac omnia pericula vincenda, ita ut nulla alia oratio desideretur, nec exquiratur.

15. Secundo: Idem Chryl. homil. 51. in Matth. sic ait: Petrus fervore victus præcurrit, non charitatem suam solum, verum etiam fidens ostendens: quia enim credebat, non tantummodo Christum super mare ambulare, verum etiam aliis id posse concedere, ausus est hos petere. Non solum in facto resplendet magna charitas Petri erga Christum, sed etiam excellentissima illius fides; plus enim credidit de Christo orando, ac petendo, quam videndo; vidit in Christo admirabile, & gloriosum prodigium, quod ipse spumosis undarum fluctus calcaret: sed etiam quod tam admirabile, ac gloriosum prodigium cum eo divideret, illiusque eum participem faceret. Credebat enim non tantummodo Christum super mare ambulare, verum etiam aliis id posse concedere, ausus est hoc petere: grandis sanè exiit Petri fides Sylveira in Evang. Tom. VI.

dum ait: jube me ad te venire super aquas; Nam si magnum. & valde excellum erat, quod Christus super marinos æstus incederet; rarius & mirabilius videbatur consortem ad tantam gloria majestatem admittere, quam ipsum miraculum operari. Credebat etiam id aliis posse concedere: adeo magnum Petrus credidit Christum, quod etiam consortem sui miraculi admitteret; si magnum est gloria resplendere, multo majus tamen illius participes non respere, sed admittere. Com Eliad, & Medad prophetizarent in castris, Jolue cucurrit ad Moysen, ut prohiberet eos; cui Moyses; Quid amularis pro me? Quis tribuat, ut omnis populus prophetae & det eis Dominus Spiritum suum? Num. 11. n. 29. Moyses valde magnus, prodigiis, donis ac prophetia, sed inde magnus, quod sui consortes vult habere, & exoptat, quod ad ejus magnam laudem confert. Ibi Theodoret. ait: Probat laus ejus, quid amularis pro me? ac si inter cætera Moysis magna, ex hoc magi elucescat laus ejus.

16. Tertio: D. Ambros. lib. 5. Hexamer. c. 9. ait: Petrus in mari titubabat, sed non labitur, & confessus in fluctibus, negat in terris. Itaque illic quasi devotus manu apprehenditur, hic quasi oblitus aspectu, consortio convenitur. Valde dispari modo se habet Petrus in mari, ac in atrio Pontificis: in mari inret innumescentes fluctus, ac furentium ventorum impetus, titubabat, sed non labitur, & confessus, At in atrio Pontificis inter execrabiles ministros cecidit, & negavit in terris: nullum majus periculum imminuitur, quam ex malorum consortio: deinde in mari clamavit? Domine salvum me fac: & ideo ibi non solum oculos, sed etiam manum Dei dexteram habuit adjutricem. Itaque illic, quasi devotus manu apprehenditur. At in atrio Pontificis Domini oblitus, ipsum negat; & ideo tantum habet oculos excitantes: & conversus Dominus respexit Petrum, Luc. 22. n. 61. & hic quasi oblitus aspectu consortio convenitur. Alta Dei providentia pro nostra dispositione se communicat: ubi noster devotionis affectus proditur, dextera Dei auxiliatrix adest, ac verò si homo Dei oblitus, in peccatis jaceat, oculi Domini ut eum excitent.

17. Quarto: Idem D. Ambrosius serm. 47. ait: Ambulabat in mari Petrus, magis dilectione quam fides pedibus: sustentat fides: quem unda mergebatur. Non enim videbat, ubi pedum vestigium poneret; videbat etiam inter undas solidum invenire vestigium, jactetur licet fluctibus mare, veni pelagus conturbetur, non tamen turbatur Petri semita, que ducit ad Dominum: Magnam soliditatem, ac firmitatem Petrus in aquis inveniebat, ut securo, ac constanti gressu potuerit ambulare per illas: & unde Petro per Salum tam prosperum, ac felix iter? Petrus nil aliud respiciebat nisi solum Jesum, ad quem viam suam dirigebat: non turbatur Petri semita que ducit ad Dominum. & cum Petrus solum respiceret Jesum, ipsumque ante fidei oculos haberet, in eumque crederet, ejus conspectus omne malum fugabat, omne periculum propulsabat, ut in aquis esset firmitas & semita absque ulla formidine undique utilissima.

18. Ait Isaias 2. n. 10. Ingrederet in petram, abscondere in fossa humi, a facie timoris Domini.

Eximia magisteris consortio gloria admittere.

Mala fornicia plus nocet.

Luc. 22. Deus se communitat pro nostra dispositione.

D. Ambros. Fides Christi firmisimum præsidium ad omnia adversa superanda.

Isai. 2.

In qua petra, & in qua fossa poterit homo invenire subterfugium, ac præsidium à facie Dei irati à malis, ac supplicii inde provenientibus? cum per Amos dictum sit, cap. 9. n. 9. Si descenderint usque ad infernum, inde manus mea extrahet eos: In nullo loco poterit homo fugere ab angustiis, ac pressuris irruentibus ex Dei dispositione. In quo ergo petra foramine nos mandat Isaias abscondere ab eorum tutela & præsidio in nullo alio, nisi in Christo Jesu, ac ejus fide; qui enim ad illum elevat oculos, quique ad illum se recipit, ibi habet tutamen adversus omnes iras, ac ferentes tempestates: Ipse enim petra est, & fortissima petra ad nos custodiendos, ac protegendos, D. Basilii ad citatum Isaiæ locum, ait: Qui ratione consuluit querere protectionem à facie timoris Domini, nempe Petram? An non forte unam inuit malorum liberationem, ut ingrediantur in tegumentum petra, hoc est se substernant solido firmamento fidei, quâ in Christum credimus... In petram hanc si invoveris, utique poteris declinare à timore Domini servili. Expende illud, se substernant solido fidei firmamento: hac soliditate omnia contraria dissipantur.

29. Apoc. 17. Quinto: Compono modò Petrum ambulancem super undas cum meretrice illa magna; quâ sedet super aquas multas: Apocalyp. 17. n. 2. ubi mulier miserabile fecit naufragium; ac Petrus prodigioso miraculo respicendit. Cur mulier aquis demergitur, Petrus verò expers periculi ad portum devenit? Mulier tanquam in throno, super aquarum vortices, quæ sunt temporalia bona, sedet, in eisque delictatur; ac Petrus vestigio suo calcatur; inde Petro in aquis est iter, mulieri verò naufragium, Petrus generositate Apostolicâ mundana plantis conterit, ac despicit ideo non naufragus, sed viator est; Mulier delusa magni mundalia æstimat; inde funditus obruitur, ac submergitur. Patronus adest D. Augustin. in Catena: Unicusque sua cupiditas tempestas est: amat Deum? ambulat super mare, sub pedibus tuis est saculi tumor. Amat saculum? absorbet te, Petrus amore Christi fervidus tumorem saculi pedibus premit, & gloriosus viator ad portum appellit: At Babylonica mulier sæculi voluptates amans, horribili, ac infelici naufragio absorbetur: ex tam diverso amore tam diversus exitus.

20. Ait Regius Vates Psalm. 83. n. 6. Beatus vir, cuius auxilium abs te ascensionem in corde suo disposuit: Considera quando testatur auxilium acceptum à Deo, quando disposuit in anima sua se elevare super terram, quoad in illis erat immerfus, talis auxilii expers erat: ut ergo & tu illo illumineris, animam tuam à temporalibus separa, & sursum erige. Unde ait D. Nazianzen. Orat. 39. in sancta lumina: Postquam anima nostra omni custodia servata est, atque ascensionibus in corde dispositis, scientia lumen in nobis excitamus: solum enim sublimi corde ascendenti divinum lumen solet excitari.

Ait idem Propheta Psalm. 46. n. 10. Dii fortes terre vehementer elevati sunt: seu ut habet alia lectio apud Bibliam Maximam, valde elevati sunt à terra: de Dei cultoribus est sermo; & cum de eis prædictus Vates loquitur, frequenter eos dicit iustos, vel sanctos: cum sancto sanctus eris. Et iterum, Non vidi iustum de-

Amos 9. A Jesu ac fide ejus omnis securitas ac tutamen. D. Basil. 29. Apoc. 17. Contemptus temporalium elevat, amor submergit. D. August. 20. Psalm. 83. Elevatio à terrenis auxilium Dei advocat. D. Nazianz. 21. Psalm. 46. Alia lectio

relictum: & sic multis aliis in locis; in præfenti eos Deos dicit. Dum homo à terrenis elevatur, tantum elevatur, ut Dei nomine gaudeat, illiusque particeps fiat; & cum additamto fortissimi: seu ut habet alio lectio, robustissimi: quia in hac separatione à terrenis maxime ostenditur generositas, ac fortitudo viri, Noster D. Cyrillus lib. 11. in Joan. cap. 29. ait: D. Chryl. Quia in terris celestem vitam vivebant, & carnis cupiditate superata, imò autem omni projecto vitio, ad sublimem, atque divinam virtutem progressi sunt, ut in Psalmis legitur. Quoniam Dii fortes terra vehementer elevati sunt; fortes enim propter Deum, terrenis omnibus spreto, ad superiora, nimirum animo, elevati sunt. Expende illud: Ad sublimem atque divinam virtutem progressi sunt.

QUESTIO IV.

Quare D. Petrus, qui tam genereose cepit ambulare super tempestuosum mare, videns ventum validum timuit, & cepit mergi?

Grandi tempestate navicula discipulorum in pelago premebatur, ut patet ex hoc cap. 14. n. 24. Navicula autem in medio mari jacebat fluctibus: erat enim contrarius ventus. Petrus verò ex Domini mandato descendens de navicula; ambulabat super aquam, ut veniret ad Jesum: Videns verò ventum validum, timuit, & cum cepisset mergi, clamavit, dicens: salvum me fac: Quod est explicatum citato cap. 24. q. 9. Nunc verò inquitimus, cur ille, qui tam genereose incedebat super vortices marinos, ex flante vento timet, & cepit mergi? & dictis Adde.

Primò: respondet D. Hieronym. Paululum etiam relinquitur Petrus, tentationi, ut augetur fides; & intelligat, se non facilitate postulacionis, sed potentia Domini conservatum. Discipuli in navicula cum audissent Christum super maris undas ambulancem, putarunt esse phantasma, Dominus locutus est eis: Ego sum, nolite timere. Tunc Petrus respondens, ait: Domine, si tu es, jube me venire ad te super aquas: suis precibus obinuit Petrus, ut solido vestigio elementum tereret; datur tamen locus timori, & cepit mergi, ut fides augetur, ac crescat, & intelligat, se non facilitate postulacionis, sed potentia Domini conservatum: Sciat Petrus se tam magnifico prodigio nobilitati, non tantum ex precariâ orationis potentia, sed ex divina efficitrice omnipotentia, nec tantum tributa orationi, ut immemor sit Domine omnipotentia, ut totam miraculi gloriam orationi ascribat, quæ quandam æmulationem videtur habere cum ipsa infinita potentia, quam ut Petrus recogroscat tanti prodigii effectricem, permittitur, ut titubet, veluti submergendus; & ad Christum clamet, salvum me fac: ut ex hoc intelligat se non facilitate postulacionis, sed potentia Domini conservatum.

Secundò: D. Chrylog. serm. 30. sic: Petrus cum per aquas divinos imitatur, inaccessus

Secundò: D. Chrylog. serm. 30. sic: Petrus cum per aquas divinos imitatur, inaccessus

inaccessus, & novus viator molle iter duris gressibus calcatur, antea de lapsu supplicat, quàm gaudeat de donato. Petrus Christum agnoscens fervido affectu æstuabat ad ipsum accedendi, indeque desiderat liquentes undas firmo vestigio proculcare; sed suam imbecillitatem, ac seipsum cognoscens, non audeat viâ se committere, inde deprecatur: Si tu es Domine, jube me ad te venire super aquas: & meruit audire ab ore Domini: Veni, Antea de lapsu supplicat, quàm gaudeat de donato. Qui enim suam infirmitatem agnoscens multa timet, magnum securitatis habet asylum, & inde de multis donis acceptis gaudet; quantum tibi detrahis hominis, tantum adjicis divinæ potentia, ut inde majoribus acceptis gaudeas, & exultes.

25. D. Zeno. Tertio: D. Zeno Veronensis sermone de Timore: Petrus astu marino fertur, non naufragus, sed viator; timet profundum intercipere non timentem: nec tamen in toto dissimulat, ne per mare pedibus se ambulasse non credat: Petrus magnâ fide præclarus, semel titubatur, & de titubatione magnam fiduciam explicat, dum Christi opem fiducialiter implorat: Domine, salvum me fac: & felicissime impetrat; felicior sanè Petrus in naufragii timore, quam reliqui in scaphæ securitate ignavè orio indulgentes. Isti timore repleti, continuâ trepidatione quieti. Ille verò dum timens titubatur, generosam fiduciam, ac spem explicat, & gloriosus ad portum devenit. Petrus astu marino fertur, non naufragus, sed viator. Valde nempe magnificus, tanta sublimitate Petrus præclarus est, ut etiam dum timet, ac timebat, ac friget in fide, modicæ fidei, cæteros excellat, ac præcedat.

Marc. 14. In orto, relicto eo, omnes fugerunt, Marc. 14. n. 50. At Petrus gladium eduxit, & percussit Pontificis servum, Joan. 18. n. 10. Nam et si in principio in fuga sit cum reliquis; tamen generositas Petri non patitur impunè abire, sed percutit.

26. D. Zeno. Quarto, ad eadem Veronensis verba: Nec tamen in toto dissimulat, ne per mare pedibus se ambulasse non credat. Optimè poterat Dominus ventum frænare, ut mare quietum, ac placidum consisteret, ne levis dubitatio tantam fidem Petri infuscaret; tamen si Petrus inoffenso pede per lubrica ad Christum gradiretur, forsitan ex sua humilitate tantum sibi concessum non crederet; sed ut quid imaginarium, ac phantasticum sibi persuaderet. Ne per mare pedibus se ambulasse non credat: ut ergo tantum miraculum agnoscat, titubatur, submergi incipit, aqua tingitur, reprehensione modicæ fidei percutitur. Quæ adversa contingunt; maximè memoriâ retinentur. Deinde felicitas suos contrarietatis appendices habet, quæ ejus fulgorem deventurum: magna est gloria Petri super mare ambulare; tamen tanquam caletem importavit, titubationem, aliqualem submerisionem, & reprehensionem à Divino Magistro. Magna erat ratio gaudendi Patriarchæ Noë, cum, toto Orbe extincto, ipse solus salvus cum tota familia exiret de arca, suumque sacrificium maximè acceptum fuisset Domino, à quo largam benedictionem obtinuit; tamen postquam inebriatus, cum agnovisset, quod filius ejus minor paternam reverentiam læsisset, Genes. 9. n. 24. magno dolore ejus animus vulneratus est, magnaque an-

Adversa maxime retinentur. Petri humilitas.

Felicitas suos habet infelicitatis appendices.

Genes. 9. Sylveira in Evang. Tom. VI.

gustia afflictus, ut etiam in maledictionem prorumpet. Firmius homil. 14. in Genes. Maledictus Chanaam. Hoc dixit Pater magno dolore angustiat, & corde afflictus, tamen ex zelo divina justitia.

Quinto: eadem Zenonis verba iterum ad examen voco. Timet profundum intercipere non timentem. Pontus profunditate vastus, spumosas naufragi undas undique circumfert; tamen dum agnovit in se hominem non se timentem, generoso viatori humiliter viam parat, & humiliter dorâ submittit. Timet profundum intercipere: id est, impedire, non timentem, cum Petrus non timet, cum veneratur pelagus, & ponderosum corpus patienter sustinet. At verò cum tantisper suum viatorem suum excutit mare, & superbo hiatu ipsum jam deglutire parat, cum jam timentem videt; at verò antea timet profundum intercipere non timentem. Cum Aman universis dominaretur, eis erat formidabilis: qui in foribus palatii versabantur, flectebant genua, & adorabant Aman, Esther 3. num. 2. At verò postquam ipse Esther 3. totus timidus corrui super lectulum, jam non timeatur, Harbona, unus de Eunuchis nuntiat eum ad mortem, Esther 7. num. 9. Non timentur, timens verò contemnitur, ut notavit D. Ambrosius in tortoribus B. Agnetis lib. 1. de Virg. dicens: Sterit, oravit, cervicem inflexit, cerneret trepidare carnificem, quasi ipse adductus fuisset, tremere percussoris dexteram, pallere ora alieno timentis periculo, cum puella non timeret suo.

28. Sexto: Petrus videns ventum validum, timuit; cum cepisset mergi, clamavit, Domine salvum me fac: & ab ore Christi sui audit reprehensionem: modicæ fidei, quare dubitasti? Magna mytheria hic sublatent; cur magnus Petrus, Christi amore fervidus, sic permissus est timere, aliquantulum submergi, ac in fide frigescente, ut modicæ fidei censurâ premeretur: si Petrus æstuabat amore, ut præsentialiter esset cum Christo, eique adhæreret, poterat postulare communem modum accedendi ad Christum; vel ut ipse Dominus ad eos accederet, fragatur, vel ut ejus divina virtute Apostolorum navicula ad ipsum approximaret; sed dum Petrus sua optata implere vult, non communi modo cum aliis, sed extraordinariè, ac valdè singulariter super undas ambulando, valde enim periculosum est per viam tritam non incedere, & extraordinariam quætere: maximè singularitate virtus offuscatur, ad vitiorumque confines inclinatur. Phariseus, & Publicanus ascenderunt in templum. Phariseus stans hæc apud se orabat: Deus, gratias ago tibi, quia non sum sicut ceteri homines, Luc. 18. num. 11. Valdè se Luc. 18. famosum de singularitate dicit, quamvis haberet bona opera, jejunandi, solvendi decimas: Ex singularitate tamen totum perdidit, D. Greg. lib. 23. Moralium, cap. 7. ait: Unde Phariseus idcirco de templo absque justificatione descendit, quia bonorum operum meritum, sibi quasi singulariter tribuens, Publicano insulrabat.

Regius Vates alto, & sublimi spiritu agens de magnis, ac præclarissimis beneficiis, ac donis, quibus Deus suam Ecclesiam cupulet, ait Psalm. 67. n. 7. Deus in loco sancto suo: Deus, qui habitat

Firmias. 27. Non timens contemnitur. Esther 7. D. Ambr. Virtus cum singularitate periclitatur, at naufragatur. 28. D. Greg.